

քըն 'ի Հոգևորականաց , բարեկարգիչ
 'Առխի քաղաքի' Երժանագատիւ Ախրիկ
 քահանայ Մէլքոնեանց, Եւաքէլ քահա-
 նայ Տէր Յօհաննիսեան Ատոռչեանց, Վու-
 կաս քահանայ Օհան Վարդապետեան և
 Մկրտիչ քահանայ Մէլիք-Վարդազար-
 եանց : Ելլ որովհետև Յանձնաժողովոյ
 նիստը պիտի կազմուի 'ի 10 օգոստոս ամ-
 սոյ, ուստի կ'մնայ մեզ գործողութեանը և
 որպէս վախճան առնելու վրայ դրել զկնի
 աւարտման :

Եյս կորուստի զիւտը արգարև մեծ ու-
 բախտութիւն ունի պատճառել մեր 'Առխ-
 ւոյ սիրելի ազգայնոց, և մեծամեծ լաւու-
 թեան պատուներ յապայն պիտի ընծայէ
 նոցա խնամակարօտ վիճակին : Յուսով եմք
 թէ՛ ազգասէր Անդամք յանձնաժողովոյն,
 ճշմարիտ և անկողմնասէր հոգևով յառաջ
 կ'վարեն այս ազգային սրբազան պարտա-
 ւորութիւնը, միշտ և հանապաղ՝ որ սի-
 բելին է ամենեցուն, Եզգի և Ահեղեցւոյ
 օգուտը մտածելով :

Գ. Երզն-ճանեան :

ի 26 Յուլիսի 1869 ամի :
 է Բ. Նս-ի :

ՆՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐԱՏ ԱՄՍԱԳՐՈՅ

'Նորայսք քաղաքի սակաւաթիւ, բայց
 բարենախանձ Հայազգի հասարակութեան
 մէջէն քանի մի անձինք ազգասիրական հոգ-
 ւով փառուած ուղելով նիւթապէս ապա-
 հովացուցանել իրենց ժողովրդական զպրօ-
 ցի զոյւթիւնը, 1863 թուոյն հաներ էին
 հինգ հինգ ուուրլի արծաթիւ, որով այն
 ատեն կազմուէր էր իննսուն հինգ ոուրլի
 գումար, և այս գումարը համակամ հաճու-
 թեամբ յանձներ էին պատուելի Արեւիտ-
 իանի Ահեղեցւոյն տեղւոյս՝ վաճառական
 Ազայ Մկրտիչ Խարայճեանի, որ նա ըստ
 իւրաւին նկատողութեան բաժանել, բարեցոյս

անձանց վերայ տոկոսեօք շահեցողութեան
 համար : Աւ այս կերպով որոշած են այն
 գումարը բանեցնել իրենց մէջ մինչև տասը
 տարի, և անկէջ եօքը հաւաքուած դրա-
 մազուլիւր Տէրութեան զբամատուեններէն
 մէկը դնել, որպէս զի անոր շահովը անսայ-
 թաք պահպանուի ժողովրդական զպրօցը
 անղւոյս : Եյս ազգօգուտ և գեղեցիկ խոր-
 հրդոյն համար տեղւոյս Հայազգի հասարա-
 կութիւնը 1864 թուոյն ընդունել է օրհ-
 նութեան և շնորհակալութեան նամակ վի-
 ճակիս նախկին Տեղակալ—Եւաջնորդ Վե-
 բապատիւ Վաբբիէլ վարդապետէն (այժմ
 եպիսկոպոս) Եյվազեան :

Եյժմ, այս պանծալի ձեռնարկութիւնը
 տեղւոյս Հայազգի հասարակութեան, վերին
 տեսչութեան նախախնամութեամբը կոխեց
 նաև վեցերորդ տարւոյն մէջ զարմանալի
 յաջողութեամբ : Մորա այսպիսի յառաջա-
 դիմութեան պատճառներէն մէկն ալ այս է
 որ այն անձինքը՝ որոց որ յիշեալ Պատ.
 Խարայճեանց Արեւիտիսանի ձեռքով յանձ-
 նուած է կտոր կտոր այս դրամազուլիւր 'ի
 շահեցողութիւն, մինչև քսան տոկոսիք
 ոուրլէն երկու անգամ 'ի տարին տուեր
 են, անոր համար յիշեալ իննսուն ոուրլի
 դրամազուլիւր մօտ՝ վեցամեայ ընթացիւք
 հասեր է այժմ ցհազար երեք հարիւր ոուր-
 լեա արծաթոյ :

Ուստի տարակոյս չկայ որ մինչև այս որո-
 շուած տասը տարի ժամանակը լրանալուն
 ալ իրենց զովելի առաջադրութիւնը պիտի
 յառաջ տանեն աւելի սիրով՝ կրկնապատ-
 կելով առ այս իրենց եռանդը : Աւ այն մէկ
 կամ երկու անձինքը իրենց մէջէն, որք տա-
 րիներուն անցաջողութեան պատճառաւ՝
 ստան կերպով կ'նայէին այս նախանձելի
 գործոյն վերայ, նոքա ևս գործոյն այսպիսի
 բերկրառիթ յառաջադիմութենէն հոգևոր-
 տած՝ ընդհանուր գործակցութեամբ աշ-
 խատեն ըստ կարելոյն ձեռնտու և օգնա-

կան հանդիսանալ հասարակաց օգտին, հաւատարի լինելով՝ որ այս իրենց ճշմարտապէս առաքինական ձեռնարկութիւնը անշուշտ յաւիտանական յիշատակաց արժանի պիտի ընէ զիրենք՝ անեղծ դրօշմելով իրենց անուներ ազգասիրութեան շրջանակին մէջ դարուց ՚ի դարս:

Վերջապէս, և ես՝ ինչպէս հոգւով չափութաբար իմ փոքրիկ, բայց նախանձելի միութեան սերտ շաղկապաւը միաբանուած բանաւոր հօտին այս և սոյնօրինակ նորաուրիշ սիրազորութեամբ, խոնարհաբար կ'ինդրեմ . . . Խմբագրութեան լուսածիր ամսագրոյ «Արարատ», այսօր միայն առ ժամս հրատարակել յուրախակցութիւն մերազնեկից և ՚ի քաջալիրական խրատոյս սրտից բարենախանձ ժողովրդոցն տեղւոյս:

Սարգիս Բաղանայ Սատարեմեան:

Ի 3 Յոստ. 1869 ամի:

Է Նոյնս:

Պօլսոյ Ազգային լրագիրները արդէն հրատարակեցին, որ Պատրիարքական Տեղապահ Պեր. Արևատակէս Ս. Արք. Եպիսկոպոսը իրր թէ անձնական տկարութենէն ստիպեալ, հրաժարած է Տեղապ. Պաշտօնէն:

Արարատը նորին սրբազանութեան պաշտօնը շնորհաւորած միջոցին, յոյանած յոյսերուն ըստ բաւականին լուսն ստանալը զխտելով նորին Պերապատուութեան թէպէտ սակաւաժամանակեայ, բայց արդիւնաւոր և անձնանուէր պաշտօնին մէջ փայլած ժրջան զործունէութեամբը, ուրախ է յոյժ: այն, ուրախ է յոյժ ոչ այն պատճառով՝ որ նա հրաժարեցաւ յիշեալ պաշտօնէն իրր և անկարող, այլ նորա համար՝ որ յիշեալ պաշտօնին մէջ կարող հանդի-

սացաւ որքան որ ժամանակը և կարճ միջոց ու պարագաները ներկային, ըստ արժանեցնելու պարտաւորութիւնքը ձանաչելով, ըստ այնմ՝ շարժիլ և զործել ու մեր սիրելի Ազգայնոց համարմունքը և սերը գրաւել՝ միանգամայն երախտապարտ կացուցանելով զնոսա՝ ինքեան:

Արեւմն սյուս հեռու կը մնայ նորին գերապատուութեան՝ ապագային մէջ վայելել իւր եռանդուն զործունէութեան արդասիւքը, անմահ մնալով Ազգային պատմութեանց մի կարեւոր էջն մէջ: և սակէց աւելի ինչ գերազանց և երջանիկ ակնկալութիւն և փոխարէն պէտք է լինի նորին գերապատուութեան:

Ուստի Կ.-Պօլսոյ Ազգայինք նոր պատրիարքի ընտրութեան ձեռնարկելու պէտքը զգալով՝ մանաւանդ պարտաւորուելով, վերջապէս քուէից բացարձակ առաւելութեամբ Պատրիարք ընտրեցին երբեմն Վանայ Եռաջնորդ Պեր. Իգնատիոս Ս. Արք. Եպիսկոպոսը:

Նորին գերապատուութիւնը ուսումնասէր՝ լեզուագէտ միանգամայն լուսաւորեալ ու բարեկիրթ անձ լինելով, յուսալի էր՝ որ յիշեալ պաշտօնին մէջ մեծամեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կարողանար Ազգին, որոյ և ուղջամիտ մասին համարոււմը և ընտրութիւնը սպարդիւն չը պիտի զործէր. այլ աւանդ, անազօրոյն մահը ՚ի զերև հանեց բոլոր ակնկալութիւնքը և յոյսերը, և ՚ի խոր տրտմութիւն համակեց Տաճկաստանի մեր սիրելի Ազգայինները:

Արովհետև նոյն օրը՝ որ Նորին գերապատուութիւնը Պատրիարքական իշխանութեան հաստատութեան հրովարտակը ընդունած՝ արժանաւոր հանդիսու պէտք էր բազմեր Պօլսոյ Պատրիարքական Եթոսը: